

Månadsrapport per mars 2026

Vård- och omsorgsnämnd

Innehållsförteckning

Ekonomi.....	3
Drift per verksamhet	3
Investeringar.....	16

Ekonomi

Drift per verksamhet

Driftsredovisning per verksamhet, tkr

Verksamhet	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-mar	Utfall jan-mar	Avvikelse jan-mar	Utfall jan-mar föregående år
Vård och omsorg om äldre	821 334	-	-	202 231	207 663	-5 431	197 432
Hemtjänst	211 238	-	-	51 469	58 571	-7 102	54 361
Särskilt boende	518 550	-	-	128 336	124 538	3 798	118 553
Övrig äldreomsorg ¹	91 547	-	-	22 426	24 554	-2 127	24 517
Insatser enligt LSS/SFB	612 975	-	-	147 819	143 203	4 616	139 907
Bostad med särskild service LSS	353 658	-	-	85 118	82 563	2 556	80 238
Daglig verksamhet LSS	110 719	-	-	26 728	25 689	1 038	26 099
Övriga insatser enligt LSS/SFB ²	148 598	-	-	35 973	34 951	1 022	33 570
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	110 704	-	-	27 131	25 218	1 913	24 887
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 521	-	-	380	278	102	276
Övriga verksamheter	12 289	-	-	2 952	2 870	82	2 945
Årets resultat	1 558 823	-	-	380 514	379 232	1 282	365 447

Vård- och omsorgsnämnden redovisar sammantaget ett överskott om 1,3 miljoner kronor. I dagsläget finns ingen bedömning över det förväntade helårsresultatet och den första prognosen kommer tas fram till den förstärkta månadsrapporten per april.

Nettokostnadsutveckling	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad för vård- och omsorgsnämnden (tkr)	351 583	365 447	379 232
Procentuell förändring för vård- och omsorgsnämnden (%)	5,9%	3,9%	3,8%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 3,8 procent vilket motsvarar 13,8 miljoner kronor. De största ökningarna avser bostad med särskild service enligt LSS, hemtjänst för äldre och särskilt boende för äldre som ökat med 2,3 miljoner kronor, 4,2 miljoner kronor respektive 6,0 miljoner kronor jämfört med föregående år. Den största minskningen avser korttidsboende för äldre som minskat med -2,1 miljoner kronor.

Vård och omsorg om äldre

Inom vård och omsorg för äldre redovisar nämnden ett underskott med -5,4 miljoner. Detta ger dock inte en helt rättvisande bild eftersom 1,8 miljoner kronor i kostnader för turbundna resor som tillhör funktionsstöd felaktigt redovisats inom äldreomsorgen. Detta kommer korrigeras i samband med nästa månadsbokslut. Justeras resultatet för felet redovisas ett underskott om -3,6 miljoner kronor, en avvikelse med -1,8 procent.

Det största underskottet finns inom hemtjänst med en avvikelse om -7,1 miljoner kronor. Nämnden redovisar även underskott för korttidsboende och boendestöd. För övriga verksamheter inom äldreomsorgen redovisas överskott där det största överskottet finns inom särskilt boende med en avvikelse om 3,8 miljoner kronor.

Inom äldreomsorgen pågår ett arbete med att utveckla analys- och uppföljningsprocessen och öka fokus på bemanningsekonomi. Avsikten är även att förbättra analysen gällande kostnadsutvecklingen över tid och

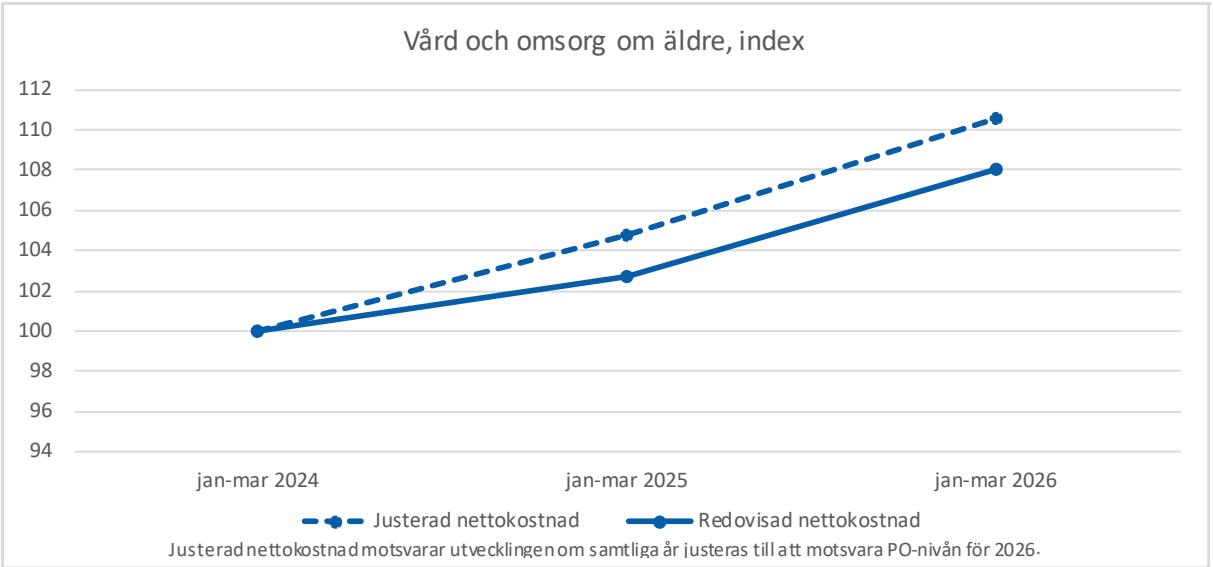
¹ Övrig äldreomsorg inkluderar korttidsboende, dagverksamhet, öppen verksamhet, kontaktpersoner SoL, boendestöd SoL samt övriga insatser i ordinärt boende.

² Övriga insatser enligt LSS/SFB inkluderar annan särskild anpassad bostad enligt LSS vuxna, barn & unga, personlig assistans enligt LSS och SFB, kontaktpersoner enligt LSS, korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS, korttidsstillsyn för skolorngdomar över 12 år enligt LSS och övriga insatser enligt LSS.

jämförelser mellan enheterna för att bättre förstå vad som påverkar kostnadsbilden och vilka åtgärder som behövs för att säkra en budget i balans. Till den förstärkta månadsrapporten per april är målsättningen att den nya uppföljningsmodellen ska vara införd inom hemtjänst och särskilt boende.

Nettokostnadsutveckling	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad för vård och omsorg om äldre (tkr)	192 186	197 432	207 663
Procentuell förändring för vård och omsorg om äldre (%)	5,8%	2,7%	5,2%

Redovisningsfelet påverkar även jämförelsen med tidigare år men korrigerat för detta har nettokostnaden inom äldreomsorgen ökat med 4,2 procent eller 8,4 miljoner kronor. De största ökningarna avser hemtjänst och särskilt boende som ökat nettokostnaden med 4,2 miljoner kronor respektive 6,0 miljoner kronor. Den största minskningen avser korttidsboende där nettokostnaden minskat med -2,1 miljoner kronor.

Hemtjänst

För hemtjänst till äldre redovisar nämnden ett underskott med -7,1 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse om -13,8 procent.

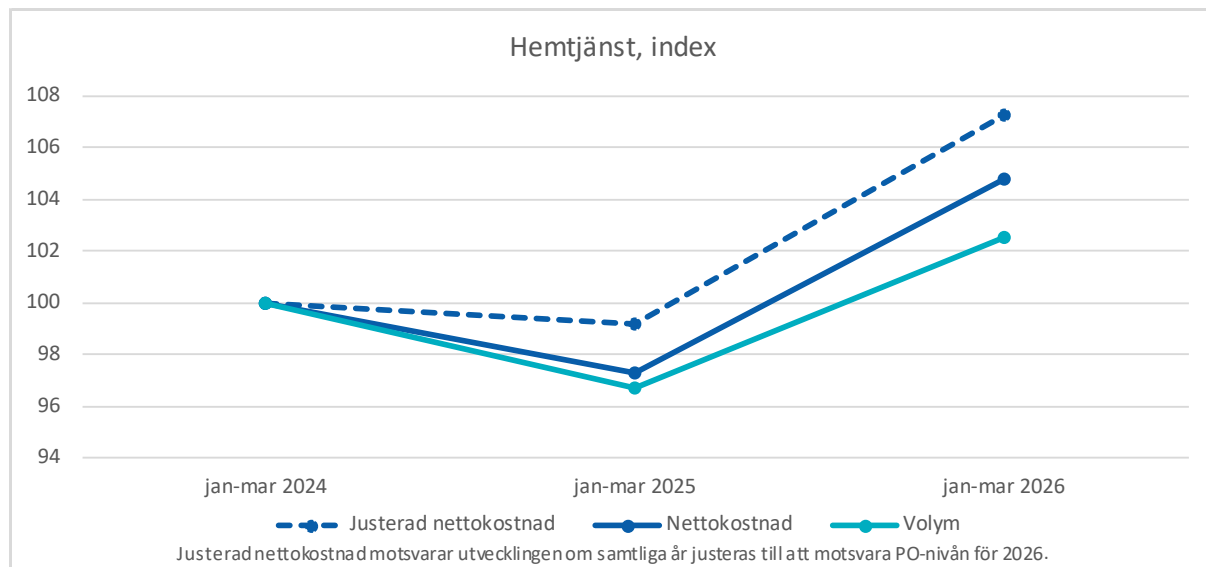
Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Förvaltningsledning och stab	1 939
Verksamhet, sektion och myndighet	11
Bistånd volymbudget	-839
Utförare	-8 214
Summa	-7 102

Underskottet finns inom utförarorganisationen som redovisar ett underskott med 8,2 miljoner kronor. Den primära orsaken till underskottet är nuvarande ersättningsmodell där kompensationen bedöms vara för låg. Modellen kommer att förändras i början av 2027 vilket förväntas innebära att medel kan omdisponeras till egen regi. Detta innebär att åtgärdsbehovet, ur ett långsiktigt perspektiv, bedöms vara lägre än vad det redovisade resultatet visar. Baserat på de underlag som togs fram i samband med utformningen av den nya ersättningsmodellen bedöms preliminärt underskottet för helår, efter införande av ny modell, vara omkring 12 miljoner kronor. I samband med den förstärkta rapporten kommer en ny prognos tas fram och med det även en uppdaterad bild över det faktiska åtgärdsbehovet för budget i balans. Just nu pågår ett arbete för att identifiera möjliga åtgärder inom utförarverksamheten.

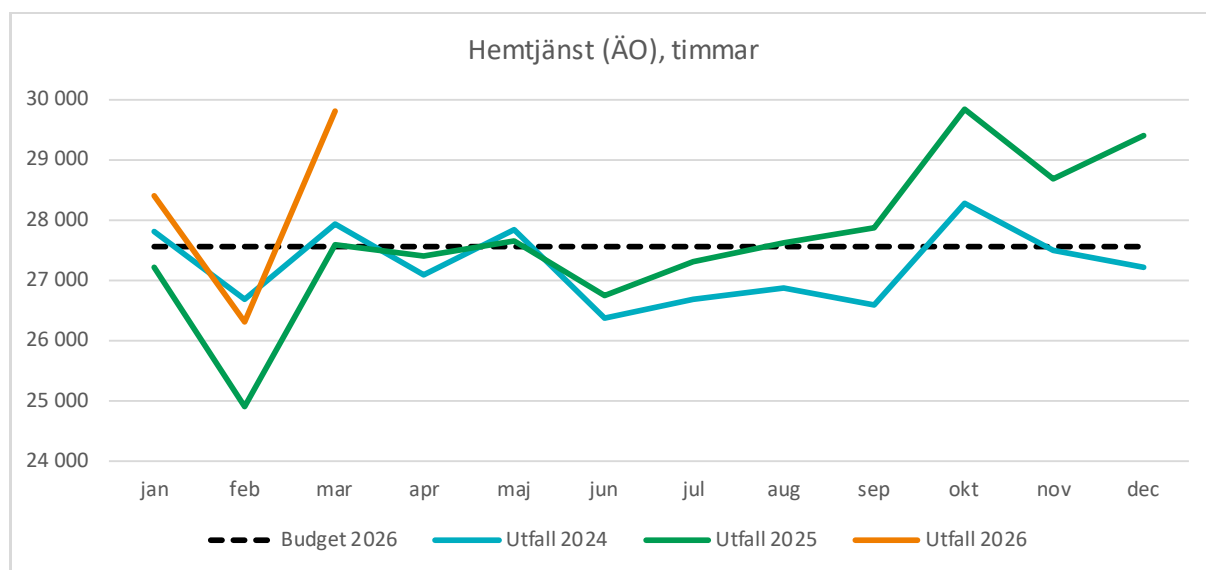
Hemtjänst	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	55 883	54 361	58 571
Nettokostnadsförändring (%)	7,5%	-2,7%	7,7%
Volymförändring (%)	3,4%	-3,3%	6,1%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 7,7 procent vilket motsvarar 4,2 miljoner kronor och volymen har ökat med 6,1 procent.

Den största kostnadsökningen avser personalkostnader som ökat med 4,2 miljoner kronor eller 11,8 procent. Kostnadsökningen bedöms i första hand bero på volym- och löneökningar men motverkas något av att personalomkostnadspåslaget minskat för 2026. Om påslaget hade varit oförändrat skulle personalkostnadsökningen varit 12,4 procent. Som en del av åtgärdsarbetet håller uppföljningsprocessen inom egen regi på att ses över. Avsikten är att göra det enklare att följa upp bemanningsplaneringen och att kunna säkerställa att den både matchar behovet och budgetutrymmet. Målsättningen är även att öka fokusen på kostnadsutvecklingen över tid och på jämförelser mellan enheterna i syfte att bättre förstå vad som påverkar kostnadsbilden.

Under de tre första månaderna har både volymerna och nettokostnaderna ökat. Nettokostnadsökningen är något högre än volymökningen vilket är att vänta utifrån pris- och löneökningar.

Antalet utförda timmar inom hemtjänsten har ökat jämfört med föregående år. För 2025 utfördes i snitt 26 566 timmar per månad under perioden och för 2026 har 28 176 timmar utförts per månad. I grunden har volymutvecklingen varit förhållandevis låg under de senaste tre åren med en ökning om 2,5 procent jämfört med samma period 2024. I mars har en volymökning skett vilket gör att volymen just nu nästan är i nivå med utfallet i oktober 2025, som var den högsta nivån under de senaste tre åren. Inom hemtjänst kan dock tillfälliga volymförändringar ske varför det inte är möjligt att dra några slutsatser av en månads ökning. Jämfört med budget är utfallet i nuläget på en högre nivå men kan mycket väl ur ett helårsperspektiv vara i linje med planeringen. En prognos kommer tas fram i samband med den förstärka rapporten.

Särskilt boende

För särskilt boende inom äldreomsorgen redovisar nämnden ett överskott med 3,8 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse på 3,0 procent.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Bistånd volymbudget	7 125
Verksamhet, sektion och myndighet	1 412
Förvaltningsledning och stab	477
Utförare	-5 216
Summa	3 798

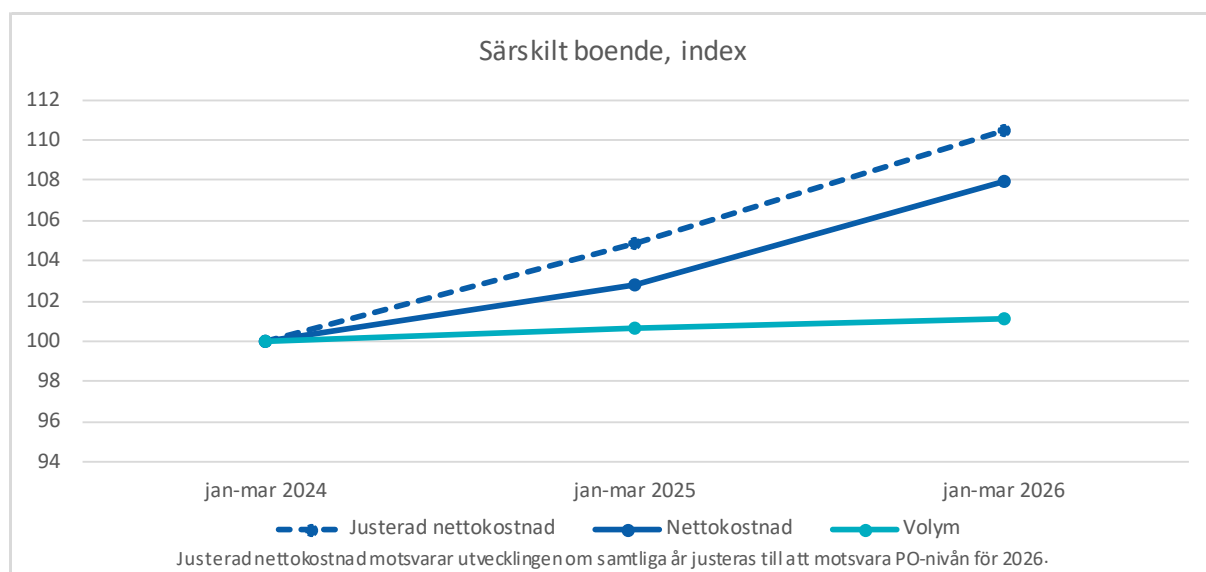
Överskottet finns i första hand inom volymbudgeten hos bistånd medan utföraren redovisar underskott. För volymbudgeten uppgår överskottet till 7,1 miljoner kronor och beror på att volymen minskat under slutet av 2025 vilket gör att antalet platser just nu är lägre än vad som förväntades vid budgetläggningen. Det är för tidigt för att bedöma hur helårsvolymen kommer se ut, men för de tre första månaderna har det endast varit mindre rörelser gällande antal platser. Den första prognosen kommer tas fram i samband med den förstärka månadsrapporten.

För utföraren redovisas ett underskott med 5,2 miljoner kronor vilket i stort sett är i linje med förra månadens resultat. Avvikelsen avser i första hand avser personalkostnader. Inom verksamheten pågår ett arbete med att identifiera möjliga åtgärder. Precis som inom hemtjänsten ses också uppföljningsprocessen inom särskilt boende över i syftet att lättare kunna matcha bemanningsplaneringen mot behov och budgetutrymme. Detta gör det också lättare att identifiera åtgärdspotential som finns i verksamheten. I samband med den förstärka rapporten kommer en prognos tas fram och med det också en uppdaterad bild över det faktiska åtgärdsbehovet för budget i balans.

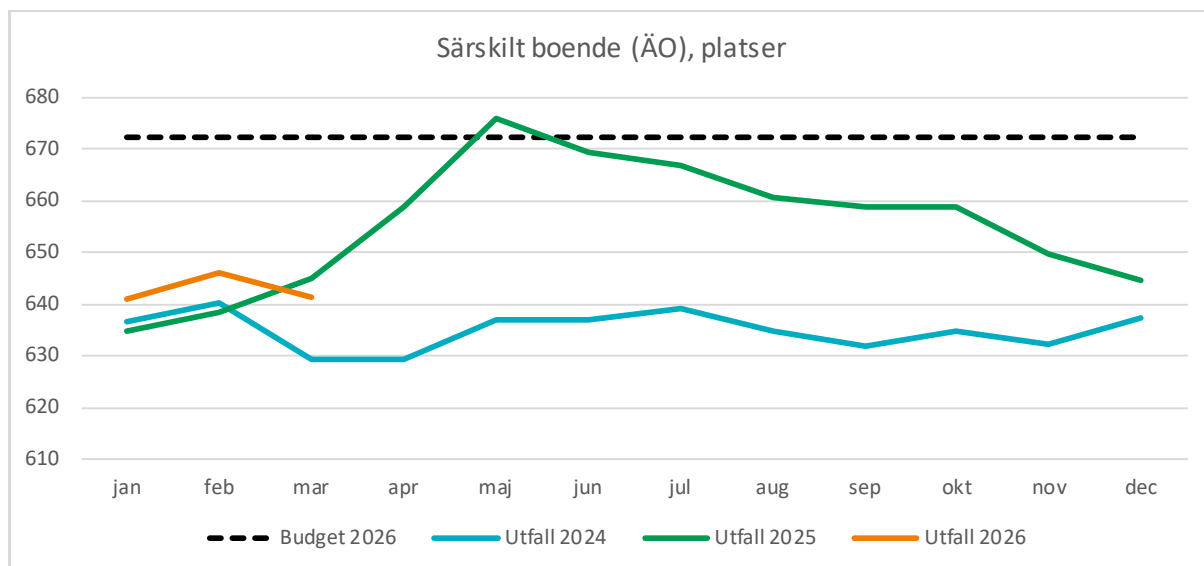
Särskilt boende	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	115 364	118 553	124 538
Nettokostnadsförändring (%)	5,4%	2,8%	5,0%
Volymförändring (%)	3,4%	0,6%	0,5%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 5,0 procent vilket motsvarar 6,0 miljoner kronor medan volymerna har ökat med 0,5 procent.

Den största kostnadsökningen avser köp av verksamhet som ökat med 7,9 miljoner kronor vilket både beror på ökat behov av externa platser och prisökningar. Eftersom Västergården fortsatt inte är i full drift efter fjolårets brand är kapaciteten inom egen regi lägre än i början av 2025 vilket innebär ett ökat behov av externa platser. Inom särskilt boende har en särskild satsning gjorts inför 2026 där ersättningarna inom ramen för lag om valfrihetssystem (LOV) höjdes med nästan 8 procent. För perioden motsvarar det en kostnadsökning med 3,4 miljoner kronor för köp av verksamhet.

Under de tre första månaderna har både volymerna och nettokostnaderna ökat. Nettokostnadsökningen är högre än volymökningen vilket till stor del beror på pris- och löneökningar.

Antalet platser inom särskilt boende har ökat jämfört med samma period föregående år. För 2025 uppgick den genomsnittliga volymen till 639 platser per månad för perioden och för 2026 har genomsnittsvolymen uppgått till 643 platser. I samband med budgetläggningen förväntades den genomsnittliga helårsvolymen var 672 platser. Inom särskilt boende har volymutvecklingen inte haft någon tydlig trend det senaste året vilket gör det svårt att bedöma volymutvecklingen. För de senaste månaderna har volymen legat relativt still och det är för närvarande inte fastställt i vilken omfattning volymen kommer utvecklas under året. I samband med den förstärkta månadsrapporten per april kommer den första prognosen för volymutvecklingen inom särskilt boende tas fram.

Övrig äldreomsorg³

För övriga insatser inom äldreomsorgen redovisar nämnden ett underskott om -2,1 miljoner kronor vilket ger en felaktig bild eftersom 1,8 miljoner kronor beror på att kostnader som tillhör funktionsstöd felaktigt redovisats inom äldreomsorgen. Detta kommer korrigeras i nästa månadsbokslut. Korrigerat för detta är det egentliga underskottet -0,3 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse med -1,2 procent. Jämfört med föregående månad innebär det att avvikelsen mot budget i stort sett är oförändrad.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Förebyggande	174
Verksamhet, sektion och myndighet	103
Förvaltningsledning och stab	100
Utförare	-1 191
Bistånd volymbudget	-1 314
Summa	-2 127

Avvikelsen finns inom utförarverksamheten och avser i första hand korttidsboende som redovisar ett underskott med 1,2 miljoner kronor. Egen regi finansieras genom ett anslag vilket, i samband med detaljbudgeteringen, sänktes med nästan 7 miljoner kronor eftersom verksamheten bedömde att kostnadsbilden var lägre än tidigare beräknat. I dagsläget finns det en osäkerhet i huruvida den bedömningen var korrekt och en ny bedömning kommer därför göras i samband med den förstärkta månadsrapporten.

Det underskott som redovisas för volymbudgeten beror på tidigare nämnt redovisningsfel. Korrigerat för detta redovisas ett överskott med 0,5 miljoner kronor avseende volymbudgeten för övrig äldreomsorg vilket är i linje med förra månads resultat. Överskottet avser köp av externa korttidsplatser och turbundna resor.

Övrig äldreomsorg	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	20 939	24 517	24 554
Nettokostnadsförändring (%)	3,6%	17,1%	0,1%

³ Avser korttidsboende, dagverksamhet, förebyggande verksamhet, turbundna resor, kontaktpersoner samt boendestöd.

Redovisningsfelet påverkar även jämförelsen med tidigare år men korrigerat för detta har nettokostnaden minskat med -7,4 procent jämfört med föregående år. Detta motsvarar en minskning med -1,8 miljoner kronor. Minskningen avser korttidsboende kan kopplas till lägre volymer.

Insatser enligt LSS/SFB

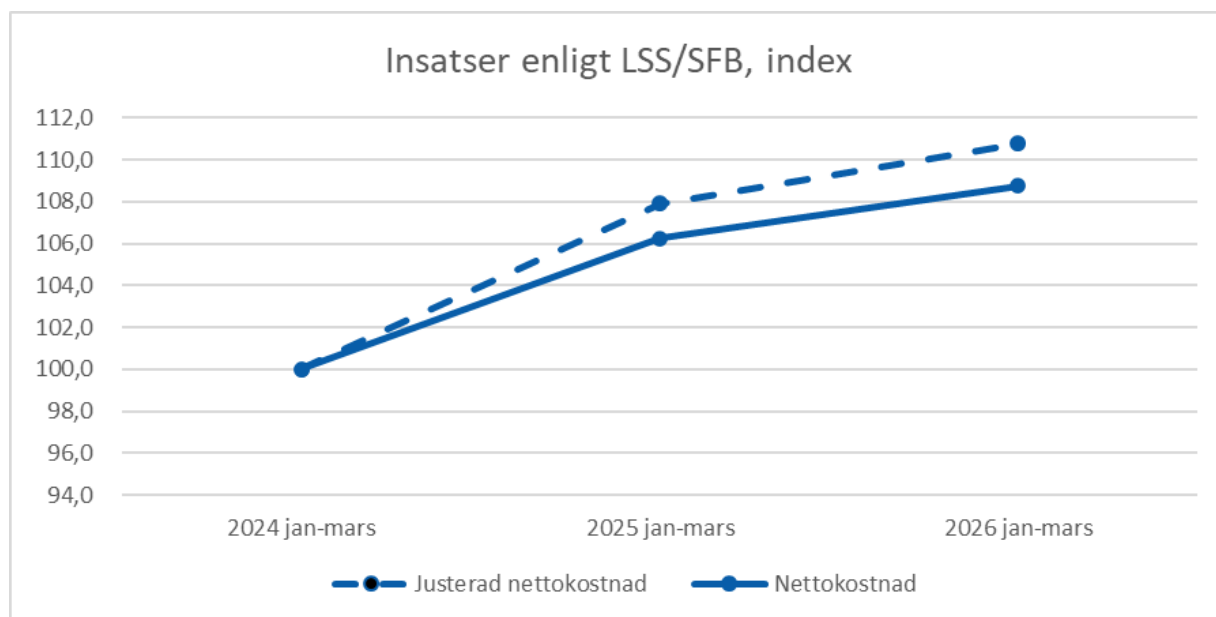
För insatser enligt LSS/SFB redovisar nämnden per mars ett överskott på 4,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse på 3,1 procent jämfört med budget. De största avvikelser återfinns inom bostad med särskild service och daglig verksamhet med 2,6 miljoner kronor respektive 1,0 miljoner kronor för perioden.

Inom utförarorganisationen redovisas ett underskott om -0,1 miljoner kronor per mars, medan volymbudgeten för bistånd visar ett överskott på 3,6 miljoner kronor.

Nettokostnadsutveckling LSS/SFB	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	131 663	139 907	143 203
Nettokostnadsförändring (%)	8,9%	6,3%	2,4%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 2,4 procent, vilket motsvarar 3,3 miljoner kronor. De största ökningarna återfinns inom personalkostnader, köp av verksamhet samt varor och tjänster, som har stigit med 2,9 miljoner kronor, 1,7 miljoner kronor respektive 0,8 miljoner kronor. Av ökningen i personalkostnader kan drygt 1,0 miljon kronor kopplas till riktade statsbidrag, där verksamheterna i större utsträckning än föregående år har tilldelats statsbidrag.

Personalkostnaderna har totalt ökat med 3,6 procent jämfört med föregående år. När hänsyn tas till skillnader i personalomkostnadspåslag mellan åren motsvarar detta dock en faktisk ökning på 3,4 miljoner kronor, eller 4,2 procent. Justerat för detta innebär det att den totala nettokostnaden för insatser enligt LSS/SFB har ökat med 3,7 miljoner kronor, motsvarande 2,7 procent.

Bostad med särskild service enligt LSS

För bostad med särskild service enligt LSS redovisar nämnden ett överskott med 2,6 miljoner kronor per mars. Detta motsvarar en positiv budgetavvikelse om 3,0 procent.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Bistånd volymbudget	2 303
Verksamhet, sektion och myndighet	-213
Förvaltningsledning och stab	210
Utförare	255
Summa	2 556

Ett överskott redovisas inom bistånd volymbudget, förvaltningsledning och stab samt för kommunens egna utförare. Medan verksamhet, sektion och myndighet redovisar det enda underskottet för perioden. De största överskotten återfinns inom biståndets volymbudget med 2,3 miljoner kronor. Överskottet beror på att antalet platser har varit lägre än budgeterat med motsvarande 10 platser per mars. Volymbudgeten baseras på det kända behovet av antal platser, justerat för förväntade förändringar under året. I beräkningarna beaktas både in- och utflöden av personer samt lokalbehovsprognos och befolkningsprognos.

Utförarverksamheten redovisar en budgetavvikelse motsvarande 0,3 miljoner kronor per mars. Inom utförarverksamheten pågår en omställning i linje med arbetet utifrån stödkedjan, där verksamheten strävar efter att erbjuda rätt stöd på rätt nivå utifrån brukarnas behov. Som en del i detta arbete pågår en profilering av ett av kommunens boenden mot en inriktning för äldre personer. I den aktuella enheten är idag nästan samtliga platser belagda av äldre brukare.

Omställningen av platser är en omfattande process som förutsätter att rätt förutsättningar finns för att en plats ska kunna ställas om. I nuläget finns ingen fastställd tidsplan för när den sista platsen kan ställas om. Syftet med omställningen är att säkerställa att brukarna får rätt stöd utifrån sina behov samt att skapa en mer effektiv verksamhet genom att samordna brukare med liknande behov.

En av enheterna har under 2025 deltagit i projektet "Heltid som norm". Projektet utökas under 2026 med ytterligare en enhet med start i mars. Den utökade tjänstgöringsgraden hos berörd personal förväntas i första hand användas för att möta befintliga verksamhetsbehov som tidigare hanterades genom vikarier. Om merkostnader uppstår på grund av att utökningen av arbetstid inte kommer till nytta förväntas verksamheten erhålla ersättning för merkostnaderna. Projektgruppen bedömer att bruttokostnaderna för de två enheter som ingår i projektet kommer att uppgå till cirka 1,6 miljoner kronor för helåret. Nettokostnaden är däremot svårt att fastställa i nuläget.

Under 2026 har verksamheterna i egen regi övergått till anslagsfinansiering. Det innebär att verksamheten nu finansieras utifrån en fast budgetram i stället för den tidigare ersättningsmodellen som baserades på dygnersättning per belagd plats i service- och gruppbostad. Förutsättningarna för verksamheten har analyserats och anslaget har beräknats till 183,5 miljoner kronor för 2026 helåret, baserat på en förväntad beläggning på 98 procent. Verksamheten omfattar totalt 179 platser i egen regi, varav 88 platser i servicebostad och 91 platser i gruppbostad.

Bostad med särskild service LSS	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	78 225	80 238	82 563
Nettokostnadsförändring (%)	13,1%	2,6%	2,9%
Volymförändring (%)	2,9%	2,2%	-0,7%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 2,9 procent, vilket motsvarar 2,3 miljoner kronor, trots att det totala antalet platser har minskat med 0,7 procent. Fördelningen mellan egen regi och externa placeringar är oförändrad jämfört med föregående år, där 69 procent av den totala volymen utfördes i egen regi och 31 procent i extern regi.

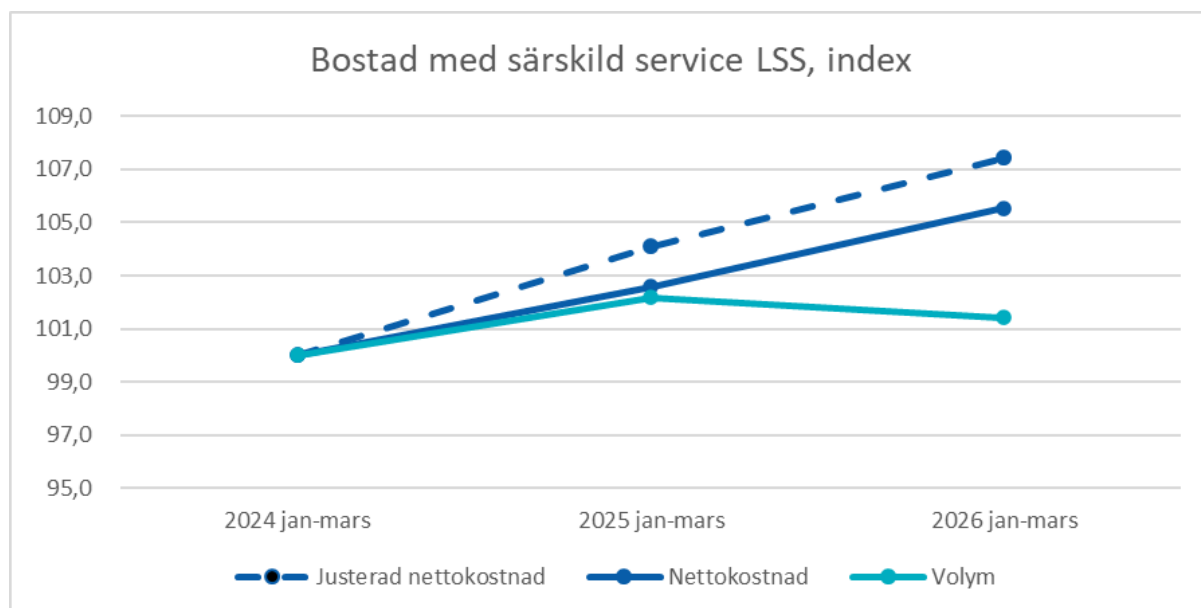
För att motverka kostnadsutvecklingen har biståndsenheten sedan 2024 förstärkt uppföljningsarbetet genom att tillsätta en verksamhetsplanerare med uppdrag att systematiskt följa de ersättningsnivåer som ligger till grund för ersättningen till utförarna. Inför 2026 begränsas uppföljningen till externa utförare, eftersom verksamheten i egen regi övergår till anslagsfinansiering. Detta innebär att ersättningsnivåerna upphör och därmed även behovet av att följa upp dem. Verksamheten har också arbetat aktivt med stödkedjan, vilket har gjort det möjligt för vissa personer att flytta till mindre omfattande och därmed mer kostnadseffektiva boendeformer.

Externa placeringar präglas ofta av hög komplexitet kopplat till psykiatriska diagnoser, säkerhet och resurskrävande boendelösningar. Kostnadsutvecklingen har samtidigt förstärkts av prisökningar inom både ramavtal och direktupphandlingar, där uppräkningskopplade till OPI varit nödvändiga för att kunna behålla och förlänga avtal. Arbetet med stödkedjan, inklusive profilboenden och motivationsinsatser, pågår som en långsiktig strategi men har ännu begränsade effekter på kort sikt.

Den största kostnadsökningen inom volymbudgeten avser köp av verksamhet, som har ökat med 1,4 miljoner kronor, motsvarande 4,3 procent. Av denna ökning kan 1,3 miljoner kronor förklaras av högre priser, medan 0,1 miljoner kronor kan hänföras till det minskade behovet av externt köpta platser.

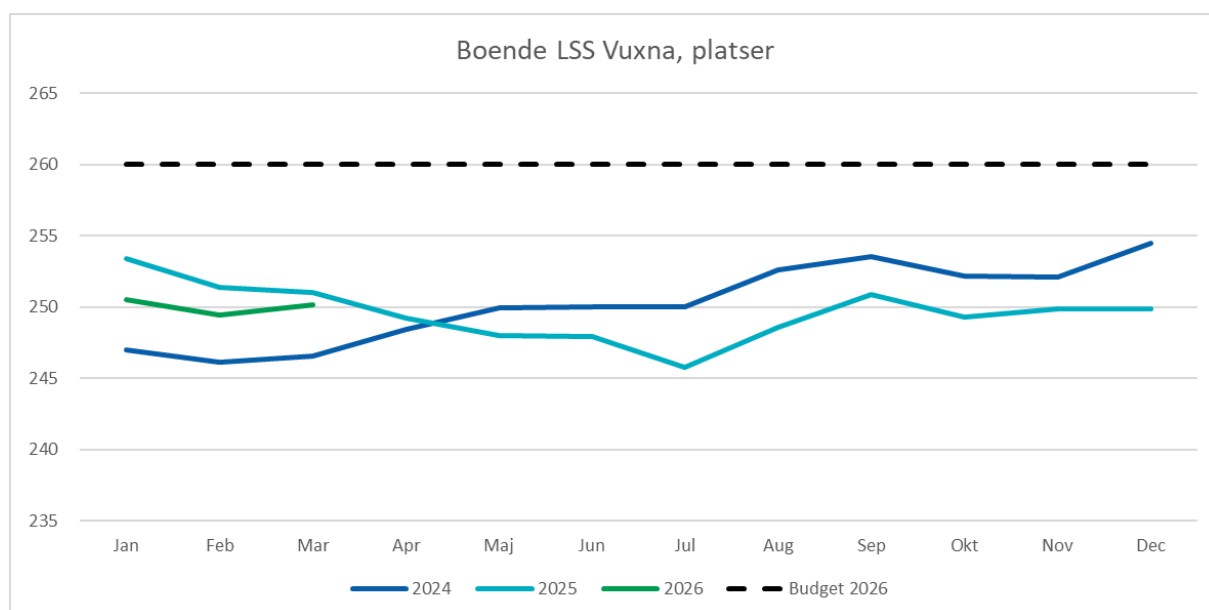
Den redovisade personalkostnaden har ökat med 2,1 miljoner kronor, motsvarande 4,5 procent. Justerat för personalomkostnadspålägget för 2026 uppgår ökningen till 5,1 procent, vilket motsvarar 2,3 miljoner kronor.

Kostnadsökningen beror främst på löneökningar, men också på att verksamheten i större utsträckning än föregående år har fått statsbidrag som finansierar personal, motsvarande 0,7 miljoner kronor.

Den justerade nettokostnaden har totalt ökat med 7,4 procent mellan 2024 och 2026. Ökningstakten har dock avtagit under det senaste året och uppgår till endast 3,3 procent mellan 2025 och 2026, jämfört med 4,1 procent mellan 2024 och 2025. Under samma period har nettokostnaden ökat med totalt 5,5 procent, varav 2,6 procent under 2024–2025 och 3,0 procent under 2025–2026.

Samtidigt har volymen minskat med -0,7 procent under perioden. Att volymen inte ökar i samma takt som justerade nettokostnaden och nettokostnaden indikerar en viss ökning av kostnad per volymenhet. Detta kan delvis förklaras av att prisuppräknningar och övriga kostnadsökningar.

Volymutvecklingen under de tre första månaderna 2026 indikerar en minskning jämfört med motsvarande period 2025, motsvarande -0,7 procent. Under perioden januari till mars uppgår behovet till cirka 250 platser per månad. Av dessa utförs cirka 69 procent i egen regi, medan 31 procent tillgodoses genom extern regi och entreprenad.

När det gäller volymutvecklingen noterar verksamheten ett ökat inflöde av ansökningar, främst till följd av att fler personer diagnostiseras med autism. Samtidigt bedrivs ett strategiskt arbete med fokus på ökad självständighet, där alternativa insatser till boende används för att stärka individens förmåga att leva självständigt. Detta bidrar till att fler personer kan bo kvar i ordinärt boende och dämpar därmed behovet av nya boendeplatser.

Daglig verksamhet enligt LSS

För daglig verksamhet enligt LSS redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse på 1,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,8 procent budgetavvikelse.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Bistånd volymbudget	709
Verksamhet, sektion och myndighet	-87
Förvaltningsledning och stab	99
Utförare	316
Summa	1 038

Ett underskott redovisas inom verksamhet, sektion och myndighet motsvarande -0,1 miljoner kronor per mars. Samtidigt redovisar övriga organisationen ett överskott som redogörs för i tabellen ovan. Största överskottet återfinns inom bistånds volymbudget som uppgår till 0,7 miljoner kronor per mars.

Överskottet inom volymbudgeten kan förklaras av att faktiska volymer under perioden varit lägre än vad som budgeterats, vilket innebär lägre kostnader för perioden. När det gäller överskottet hos kommunens egna utförare beror detta främst på lägre personalkostnader än budgeterat, samtidigt som intäkterna under perioden varit något lägre än beräknat.

Daglig verksamhet LSS	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	24 826	26 099	25 689
Nettokostnadsförändring (%)	8,6%	5,1%	-1,6%
Volymförändring (%)	8,3%	12,0%	-0,7%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden för daglig verksamhet enligt LSS minskat med -1,6 procent, vilket motsvarar -0,4 miljoner kronor. Under samma period har antalet personer med insatsen daglig verksamhet minskat med -0,7 procent. Av nettokostnadsminskningen återfinns -0,7 miljoner kronor hos kommunens egna utförare där man aktivt arbetar med effektiviseringar.

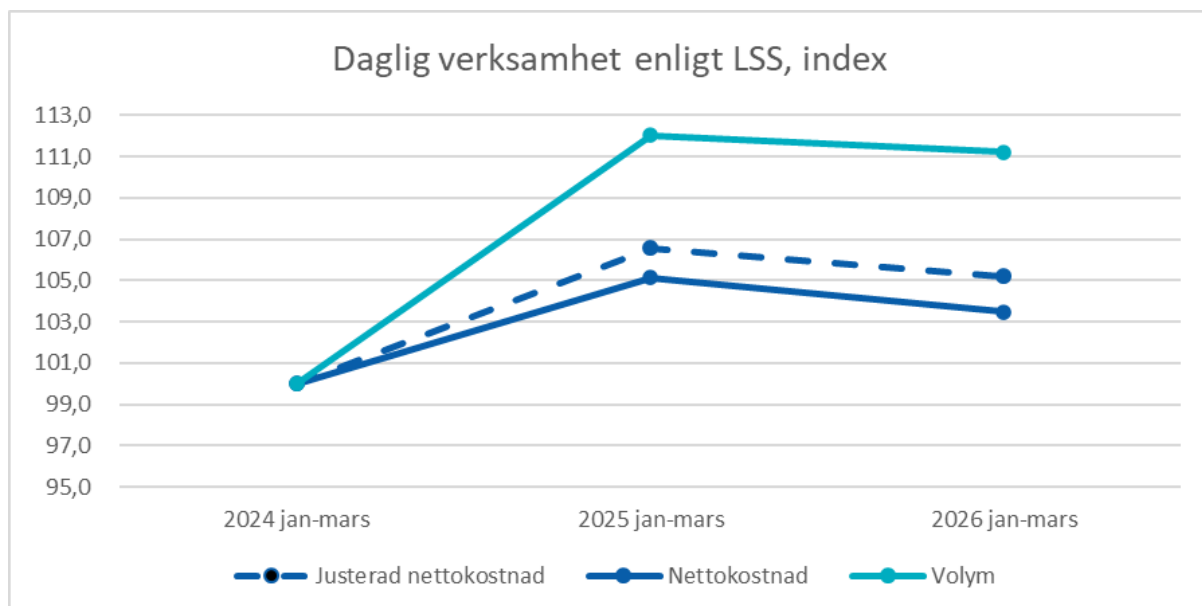
Den största kostnadsminskningen avser köp av verksamhet, som minskat med -0,8 miljoner kronor, motsvarande -7,8 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på lägre volym för externa platser, vilket motsvarar -0,7 procent, men även kostnaden per volym har minskat med -7,5 procent.

Att kostnaden per volym minskat har sin förklaring i att verksamheten under 2025 gick över till en ny ersättningsmodell som trädde i kraft i mars 2025. Nuvarande jämförelse görs därför mot den tidigare modellen, där avdrag för frånvaro gjordes. Inom daglig verksamhet är ersättningsmodellen komplex, med 14 olika nivåer beroende på omfattning och behov. För 2025 har modellen dessutom justerats så att avdrag för frånvaro inte längre görs.

Som en följd har ersättningen per dag sänkts för att ur ett helårsperspektiv vara kostnadsneutral. Denna förändring förväntas ge lägre kostnader under vår- och höstperioderna, medan kostnaderna under sommaren kan öka eftersom ersättningen inte längre reduceras vid semesterfrånvaro.

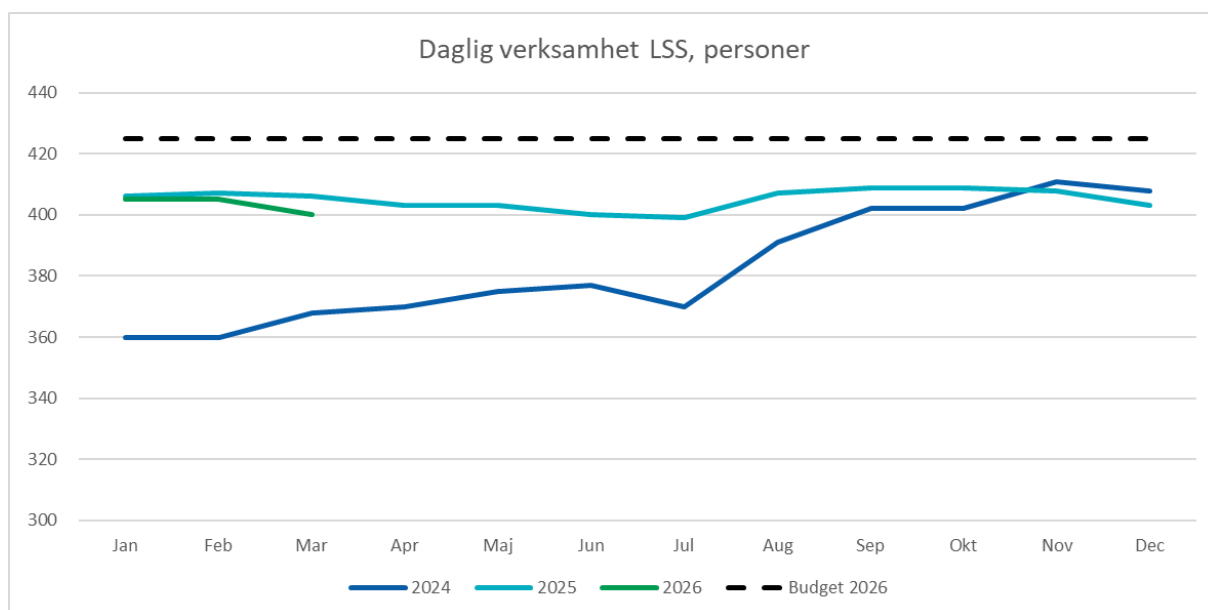
Inom egen regi, utförarverksamhet, har volymen minskat för perioden med -1,0 procent samtidigt som nettokostnaden minskat med -0,1 miljoner kronor, vilket motsvarar -0,5 procent jämfört med föregående år. Detta innebär att verksamheten har blivit mer kostnadseffektiv hänsyn taget till löneuppräknings och övriga årliga uppräknings.

Den redovisade personalkostnaden har ökat med 0,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,4 procent. Justerat för personalomkostnadstillägget uppgår ökningen till 4,0 procent, vilket också motsvarar 0,5 miljoner kronor. Ökningen i personalkostnader förklaras dels av löneökningar, dels av att personalkostnader finansierade via statsbidrag har ökat med 0,2 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Den justerade nettokostnaden har totalt ökat med 5,2 procent under perioden januari till mars 2024–2026, men har samtidigt minskat med -1,4 procent mellan januari till mars 2025 och 2026. Nettokostnaden har totalt ökat med 3,5 procent under samma period, för att därefter minska med -1,7 procent mellan 2025 och 2026.

Volymen har totalt sett ökat med 11,2 procent under perioden, medan den endast minskat marginellt med -0,7 procent mellan 2025 och 2026.

Under de tre senaste åren har statistiken visat ett ökat inflöde av brukare till daglig verksamhet enligt LSS. Under 2026 hade i genomsnitt 403 personer verkställda beslut om insatsen, varav 60 procent verkställdes inom egen regi. Motsvarande siffror för 2025 var 406 personer med verkställt beslut, varav 60 procent hanterades inom egen regi och 40 procent inom extern regi. Antalet personer förväntas fortsätta öka och uppnå den budgeterade nivån på 425 i genomsnitt.

Historiken visar att volymökningen främst sker efter sommaren, vilket hänger samman med att många individer avslutar sin skolgång och därmed blir aktuella för insatsen. För att motverka denna ökning arbetar verksamheten med åtgärder som stärker individers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Som en del av detta har verksamheten under perioden haft samverkansmöten med Samordningsförbundet⁴ och tagit del av deras arbete. Förvaltningen har framöver möjlighet att remittera brukare till förbundet, i syfte att fler ska få stöd därifrån och därigenom minska volymerna inom daglig verksamhet.

Orsaken till att volymutvecklingen har avtagit är att en del personer som har fått beslut om daglig verksamhet väljer att inte verkställa insatsen. Det rör sig om en svårmotiverad grupp som av olika skäl avstår från att påbörja sin insats. Samtidigt har sektionen haft svårigheter att verkställa beslut för personer med omfattande behov, främst på grund av platsbrist inom daglig verksamhet. Detta har lett till en förskjutning i tiden mellan fattade beslut och faktisk verkställighet.

Övriga insatser enligt LSS/SFB⁵

För övriga insatser enligt LSS/SFB redovisar nämnden ett överskott om 1,0 miljoner kronor per mars vilket motsvarar en budgetavvikelse på 2,8 procent.

De största underskotten återfinns inom korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS, med en budgetavvikelse på -0,2 miljoner kronor. Medan boende enligt LSS för barn och unga redovisar ett överskott motsvarande 0,7 miljoner kronor. Sammantaget övriga insatser redovisar ett överskott för perioden motsvarande 0,5 miljoner kronor.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Bistånd volymbudget	1 602
Verksamhet, sektion och myndighet	-94
Förvaltningsledning och stab	190
Utförare	-676
Summa	1 022

Den största underskottet återfinns inom utförarverksamheten och uppgår till -0,7 miljoner kronor. Vilket hänförs till personlig assistans och korttidsvistelse utanför hemmet, med -0,4 miljoner kronor respektive -0,6 miljoner kronor.

Underskottet inom personlig assistans kan huvudsakligen härledas till övertalighet i personalgruppen, vilket uppstått till följd av att brukare har bytt utförare eller att enskilda assistenter har valts bort. Underskottet inom korttidsvistelse utanför hemmet kan i sin tur kopplas till en ökad vårdtyngd, där brukare har behov av särskild kompetens eller dubbelbemanning. Verksamheten arbetar kontinuerligt med åtgärder som syftar till att utveckla brukarnas förmågor och därigenom anpassa insatserna mer effektivt.

Samtidigt redovisas ett överskott inom biståndsvolymbudgeten motsvarande 1,6 miljoner kronor. Där samtliga insatsområden redovisar ett överskott för perioden. Barnboende enligt LSS står för största överskottet vilket uppgår till 0,7 miljoner.

Överskottet inom biståndsvolymbudgeten kan främst hänföras till insatserna boende enligt LSS för barn och unga, personlig assistans samt korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS. Överskottet inom boende enligt LSS för barn och unga förklaras av lägre volymer än budgeterat under perioden. Överskottet inom personlig assistans är i huvudsak kopplat till ej utbetalda sjuklöner under perioden januari till mars.

Övriga insatser enligt LSS/SFB	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	28 613	33 570	34 951
Nettokostnadsförändring (%)	-0,9%	17,3%	4,1%

Jämfört med föregående år har den redovisade nettokostnaden ökat med 1,4 miljoner kronor, motsvarande 4,1 procent. Den största förändringen avser insatsen boende enligt LSS för barn och unga, där nettokostnaden har ökat med 1,2 miljoner kronor jämfört med föregående år. En viktig förklaring är att antalet brukare har ökat från tre till fem under perioden januari–mars 2026, jämfört med samma period 2025. Även nettokostnaden för

⁴ Ett Samordningsförbund är en samverkansorganisation där flera myndigheter som tex kommuner, Försäkringskassan, arbetsförmedlingen och regionen går ihop för att hjälpa personer som behöver stöd från flera håll samtidigt för att kunna arbeta eller studera.

⁵ Övriga insatser enligt LSS/SFB inkluderar annan särskild anpassad bostad enligt LSS, vuxna, boende enligt LSS, barn & unga, personlig assistans enligt LSS, personlig assistans enligt SFB, övriga insatser enligt LSS, kontaktpersoner enligt LSS, korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS och korttidsstillsyn för skolorndomar över 12 år enligt LSS.

övriga LSS-insatser har fortsatt att öka i takt med volymökningen, nettokostnadsökningen uppgår till 0,9 miljoner kronor under perioden.

Kostnaderna för köp av verksamhet har dessutom ökat med 1,2 miljoner kronor jämfört med föregående år, samtidigt som personalkostnaderna har ökat med 0,4 miljoner kronor. Ökningen kan främst förklaras av högre volymer och prisökningar, medan ökningen av personalkostnader huvudsakligen beror på löneuppräknings.

Insatser till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet insatser till personer med funktionsnedsättning redovisar nämnden ett överskott på 1,9 miljoner kronor för perioden, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 4,1 procent. Överskottet beror främst på felaktigt bokförda kostnader för turbundna resor. Bedömningen är att cirka 1,8 miljoner kronor av överskottet egentligen tillhör äldreomsorgen. Efter justering för detta uppgår överskottet istället till 0,1 miljoner kronor för perioden.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per mars
Bistånd volymbudget	2 011
Verksamhet, sektion och myndighet	-8
Förvaltningsledning och stab	502
Utförare	-592
Summa	1 913

Ur ett organisatoriskt perspektiv redovisas underskott främst inom utförarverksamheten. Den totala budgetavvikelsen uppgår där till -0,6 miljoner kronor och är huvudsakligen kopplad till verksamheterna boendestöd och hemtjänst, där kostnaderna överstiger budget för perioden.

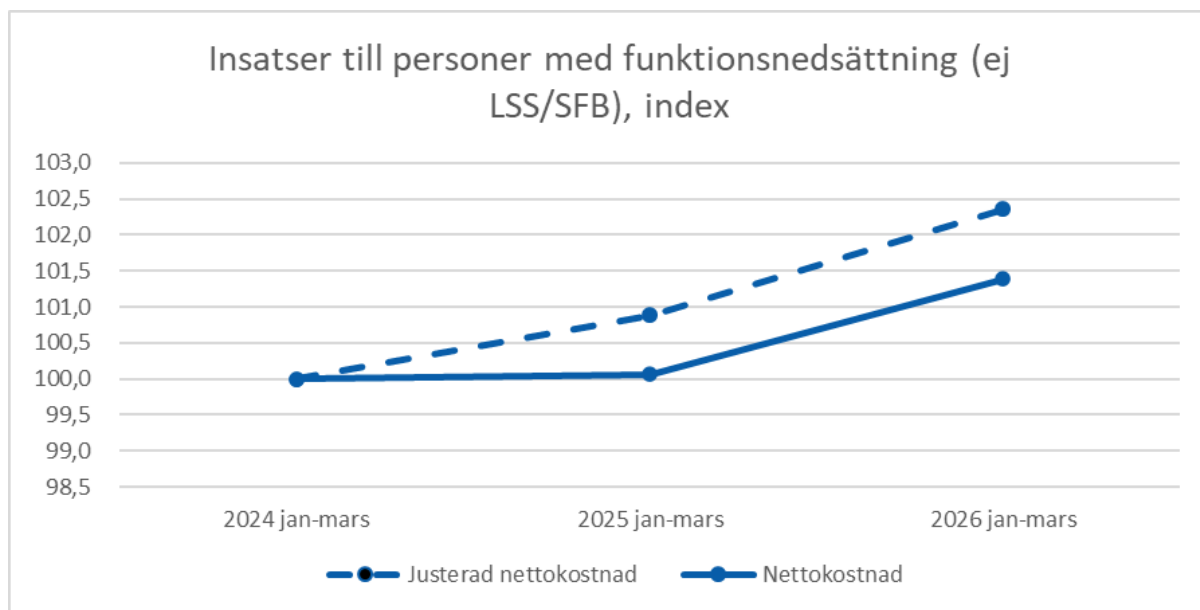
Samtidigt redovisar biståndets volymbudget ett överskott om 2,0 miljoner kronor. Överskottet förklaras i sin helhet av den felaktiga redovisningen av turbundna resor för mars, som uppgår till 1,9 miljoner kronor.

Övriga avvikelser förekommer också och förklaras främst av lägre volymer än budgeterat inom HVB-boende, motsvarande 0,8 miljoner kronor, samt lägre kostnader för särskilt boende om 1,0 miljoner kronor, där placeringskostnaderna varit lägre än budgeterad nivå. Samtidigt redovisas ett underskott inom korttidsboende och hemtjänst om totalt -0,6 miljoner kronor, vilket beror på högre volymer än planerat. Totalt sätt summeras dessa avvikelser till 0,1 miljoner kronor.

Insatser till personer med funktionsnedsättning	jan-mar 2024	jan-mar 2025	jan-mar 2026
Nettokostnad (tkr)	24 872	24 887	25 218
Nettokostnadsförändring (%)	-5,5%	0,1%	1,3%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 1,3 procent, vilket motsvarar 0,3 miljoner kronor. Den största kostnadsökningen avser personalkostnader, som har ökat med 1,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 17,6 procents ökning. Ökningen kan främst kopplas till insatser inom hemtjänst och särskilt boende, där kostnaderna har ökat med 0,5 miljoner kronor respektive 0,4 miljoner för perioden.

Personalkostnaderna har ökat med 1,1 miljoner kronor jämfört med föregående år. Även efter justering för skillnader i personalomkostnadspåslag mellan åren kvarstår ökningen på samma nivå, vilket motsvarar en ökning om 18,2 procent. Sammantaget innebär detta att nettokostnaden för insatser till personer med funktionsnedsättning har ökat med 0,4 miljoner kronor, motsvarande cirka 1,5 procent jämfört med föregående år.

Investeringar

Nämndens investeringar

Nämndens investeringar, tkr

Investering	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-mar	Utfall jan-mar	Avvikelse jan-mar
Investeringar särskilt boende	3 900	-	-	975	175	800
Investeringar ordinärt boende	500	-	-	125	65	60
Summa investeringar	4 400	-	-	1 100	240	558